

Kazanım: En çok dört basamaklı bir doğal sayıyı, en çok iki basamaklı bir doğal sayıya böler.

Bir sayının başka bir sayı içerisinde kaç defa olduğunu bulma veya bir çokluğun eşit gruplara ayrılmasına **bölme işlemi** denir. Bölme işlemi en büyük basamaktan başlanarak yapılır

Örnek Bir çiçekçi, tezgahındaki 180 çiçeği 12 li gruplar halinde çiçek demeti oluşturmak isterse kaç demet oluşacağını bulalım

Demet sayısı = toplam çiçek sayısı ÷ bir demetteki çiçek sayısı
Demet sayısı = 180 ÷ 12
Demet sayısı = 15

Bir bölme işleminde bölünecek olan sayıya **bölünen** ve bölünen hangi sayıya bölünecekse o sayıya **bölen** denir. Bölme işleminin sonucuna **bölüm** denir.

$$\text{Bölünen} \div \text{Bölen} = \text{Bölüm}$$

$$\begin{array}{r|l} \text{Bölünen} & \text{Bölen} \\ \hline & \text{Bölüm} \\ \hline & \text{Kalan} \end{array}$$

Örnek $672 \div 8$ bölme işlemini yapalım. Bölme işleminin öğelerini siz belirleyin

$$\begin{array}{r|l} 672 & 8 \\ - 64 & 84 \\ \hline 32 & \\ - 32 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

Bölünen	
Bölen	
Bölüm	
Kalan	

Kalanı sıfır olan bölme işlemlerine kalansız bölme denir

Kalanı sıfır olmayan bölme işlemlerine kalanlı bölme denir

Bölme işleminde kalan sayı, bölenden küçük olmalıdır

$$\text{Kalan} < \text{Bölen}$$

Uygulama Aşağıda verilen bölme işlemlerinde A'nın ve B'nin alabileceği değerleri bulunuz

$$\begin{array}{r|l} - & 7 \\ \hline & \end{array}$$

A

$$\begin{array}{r|l} = & B \\ \hline & 9 \end{array}$$

A'nın alabileceği değerler	
B'nin alabileceği değerler	

Uygulama

Aşağıdaki kutucuklara uygun rakamları yerleştiriniz

$$\begin{array}{r|l} 9 & 2 & 8 & 5 & 8 \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 1 & 6 & 1 & 0 & 2 & 4 \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & \end{array}$$

Bir bölme işlemi yaparken yukarıdan rakam indirdiğimiz halde oluşan sayı bölenden küçükse ve işleme devam edilemiyorsa, tekrar rakam indirilebilmesi için bölüme bir "0" yazılır. İndirilecek başka rakam yoksa bölüme yine bir "0" yazılır

Uygulama

Aşağıdaki kutucuklara uygun rakamları yazınız

$$\begin{array}{r|l} 9 & 0 & 4 & 6 & 4 & 5 \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 5 & 3 & 0 & 2 & 6 \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \end{array}$$

Uygulama

Aşağıdaki bölme işlemlerini yapınız

$$792 \overline{) 36}$$

$$632 \overline{) 35}$$

$$1786 \overline{) 38}$$

$$2225 \overline{) 39}$$

$$829 \overline{) 4}$$

$$9797 \overline{) 97}$$